

طبقاتی که ارث می برند :

۱. اولاد	۱۰۸۰ سهم	از	۲۵۲۰ سهم
۲. زوج یا زوجه	۳۹۰ سهم	از	۲۵۲۰ سهم
۳. پدر	۳۳۰ سهم	از	۲۵۲۰ سهم
۴. مادر	۲۷۰ سهم	از	۲۵۲۰ سهم
۵. برادر	۲۱۰ سهم	از	۲۵۲۰ سهم
۶. خواهر	۱۵۰ سهم	از	۲۵۲۰ سهم
۷. معلم	۹۰ سهم	از	۲۵۲۰ سهم

حضرت بهاء الله:

۱ - " قد قسمنا الموارث علی عدد الرّاء منها قدر لذریّاتکم من کتاب الطّاء علی عدد المقت وللأزواج من کتاب الحاء علی عدد التّاء والفاء وللآباء من کتاب الرّاء علی عدد التّاء والکاف وللأمّهات من کتاب الواو علی عدد الرّفع وللإخوان من کتاب الهاء عدد الشّین وللأخوات من کتاب الدّال عدد الرّاء والمیم وللمعلّمین من کتاب الجیم عدد القاف والفاء كذلك حکم مبشّری الّذي یذکرني فی اللیالی والأسحار ﴿ إِنَّا لَمَّا سَمِعْنَا ضَجِيجَ الدَّرِّيَّاتِ فِي الْأَصْلَابِ زِدْنَا ضَعْفَ مَا لِهْمَ وَنَقَصْنَا عَنِ الْأُخْرَىٰ إِنَّهُ لَهُو الْمُقْتَدِرُ عَلٰی مَا يَشَاءُ يَفْعَلُ بِسُلْطَانِهِ كَيْفَ أَرَادَ " (کتاب اقدس - بند ۲۰)

۲ - " سؤال : از آیه مبارکه "إِنَّا لَمَّا سَمِعْنَا ضَجِيجَ الدَّرِّيَّاتِ فِي الْأَصْلَابِ زِدْنَا ضَعْفَ مَا لِهْمَ وَنَقَصْنَا عَنِ الْأُخْرَىٰ " . جواب : موارث در کتاب الهی ۲۵۲۰ سهم شده که جامع کسور تسعه باشد و این عدد هفت قسمت می شود هر قسمتی به صنفی از وراث می رسد چنانچه در کتاب مذکور است از جمله کتاب طاء نه شصت که عدد مقت میشود مخصوص ذریّه مشخّص شده و معنی قوله تعالی "زدنا ضعف ما لهم" یک مثل آن بر آن افزودند عدد دو طاء میشود و آنچه زیاد شد از سایرین کم می شود مثلاً نازل شده "و للازواج من کتاب الحاء علی عدد التّاء و الفاء" یعنی هشت شصت که عدد تاء و فاء می شود از برای ازواج مقدّر شده حال شصت و نصف شصت که عدد ۹۰ می شود از ازواج کم شده و بر ذریّه افزوده و همچنین الی الاخر که عدد آنچه کم شد ۹ شصت می شود که بر ۹ شصت اول افزوده شده " (رساله سؤال و جواب، ۵)

۳ - " سؤال : از میراث اخ یعنی اگر برادر از طرف مادر و پدر هر دو باشد وارث است یا از یک طرف هم که باشد وارث است.

جواب : اگر برادر از طرف اب باشد حقّ او علی ما ذکر فی الكتاب به او می رسد و اگر از طرف اُمّ باشد ثلث حقّ او به بیت العدل راجع است و دو ثلث به او و کذلک فی الاخت " (رساله سؤال و جواب، ۶)

۴ - " سؤال : مجدّد از ارث معلّم استفسار شده بود.

جواب : اگر معلّم از غیر اهل بقاء است ابداً ارث نمی برد و اگر معلّم متعدّد باشد میانشان بالسّویّه قسمت می شود و اگر معلّم وفات نموده باشد به اولاد او ارث نمی رسد بلکه دو ثلث ارث به اولاد صاحب مال و یک ثلث به بیت عدل راجع " (رساله سؤال و جواب، ۳۳)

۵ - " سؤال : در باب ارث مع وجود اخ و اخت ابی و امّی اخ و اخت امّی هم سهم می برند یا نه.

جواب : سهم نمی برند " (رساله سؤال و جواب، ۵۳)

بیت العدل:

۱ - " احکام مربوط به ارث فقط در صورتی مجری می گردد که شخص متوفّی وصیّت نامه بجا نگذاشته باشد . در کتاب مستطاب اقدس (بند ۱۰۹) امر به نوشتن وصیّت نامه نازل گشته است . در جای دیگر صریحاً می فرمایند که هر فردی بر ما یملک خود اختیار تامّ دارد و آزاد است هر طور اراده نماید وصیّت کند که ارث او بین هر کس ، خواه بھائی یا غیر بھائی ، تقسیم شود (سؤال و جواب ، فقره ۶۹). در توقیعی که حسب الامر حضرت ولیّ امرالله صادر شده توضیحات ذیل مندرج است : گر چه احبّاء مجازند در وصیّت نامه ما یملک خویش را به اراده خود تقسیم نمایند ، اما اخلاقاً و وجداناً موظّفند که در نوشتن وصیّت نامه دستور جمال مبارک را در مورد اثرات ثروت در جامعه همیشه در نظر گرفته و آن را مراعات نمایند و از جمع مال به حدّ افراط و تمرکز آن در بین افرادی معدود و یا گروه هائی محدود اجتناب نمایند . (ترجمه) آیه مذکور در کتاب اقدس مقدمه قسمت مفصّلی است که در طیّ آن جمال قدم جزئیات احکام ارث را تشریح می فرمایند . در مطالعه این قسمت باید در نظر داشت که گرچه چنین بر می آید که این حکم در موردی است که شخص متوفّی مرد باشد ولیّ فی الجمله احکام مزبور در مورد زنان متوفّی نیز قابل اجرا است . اصول احکام ارث که طبق آن دارائی شخص متوفّی بین هفت طبقه (اولاد ، همسر ، پدر ، مادر ، برادران ، خواهران و معلّمین) تقسیم می شود بر پایه احکامی استوار است که حضرت نقطه اولی در کتاب مبارک بیان نازل فرموده اند . تفصیل عمده احکام ارث ، در صورت فقدان وصیّت نامه ، از این قرار است :

۱- در صورتی که شخص متوفّی ذریه داشته و ماترک او شامل خانه مسکونی نیز باشد ، خانه مسکونی به پسر ارشد می رسد (سؤال و جواب فقره ۳۴).

۲- در صورتی که شخص متوفی فرزند ذکور نداشته باشد ، دو ثلث خانه مسکونی به ذریه دختر و ثلث دیگر به بیت العدل راجع است (سؤال و جواب ، فقرات ۴۱ و ۷۲). در باره اینکه در این مقام مراد بیت العدل اعظم یا بیت العدل محلی است به یادداشت شماره ۴۲ مراجعه شود . (به یادداشت شماره ۴۴ نیز مراجعه شود).

۳- ما بقی دارائی شخص متوفی بین هفت طبقه وراثت تقسیم می شود . جزئیات مربوط به سهم هر گروه در رساله * (سؤال و جواب)* ، فقره ۵ و جزوه * (تلخیص و تدوین حدود و احکام)* ، قسمت د ، ۱-۳-۳- مندرج است .

۴- در صورتی که تعداد وراثت موجود در هر طبقه بیش از یک فرد باشد ، سهم آن طبقه بالسویه بین آنها ، اعم از زن و مرد ، تقسیم می شود .

۵- در صورتی که ذریه موجود نباشد ، سهم اولاد به بیت العدل راجع است (سؤال و جواب ، فقرات ۷ و ۴۱) .

۶- در صورتی که ذریه موجود ولی سایر طبقات وراثت کلاً یا بعضاً مفقود باشند ، دو ثلث سهام آنان به ذریه و ثلث دیگر به بیت العدل راجع است (سؤال و جواب ، فقره ۷).

۷- در صورت فقدان تمام طبقات مصرحه ، دو ثلث ماترک به خواهرزاده‌ها و برادرزاده‌های شخص متوفی می رسد . اگر آنها نیز نباشند سهمشان به عمه ، خاله ، عمو و دائی راجع می شود و در صورتی که آنها هم حیات نداشته باشند به فرزندانشان می رسد . در هر حال ثلث باقی مانده به بیت العدل راجع است .

۸- در صورتی که همه طبقات فوق الذکر مفقود باشند ، تمام دارائی شخص متوفی به بیت العدل راجع است .

۹- حضرت بهاءالله می فرمایند که نفوس غیر مؤمن از والدین یا منسوبین بهائی ارث نمی برند (سؤال و جواب ، فقره ۳۴) . حضرت ولی امرالله در توقیعی که حسب الامر مبارک مرقوم گشته چنین می فرماید : این امر منحصرأ محدود به مواردی است که شخص بهائی بدون وصیت نامه فوت کند و لاجرم ما ترک او بر طبق کتاب اقدس تقسیم شود . در غیر این صورت فرد بهائی مختار است مایلک خود را به هر شخصی بدون ملاحظه دیانت ببخشد مشروط بر اینکه وصیت نامه‌ای تنظیم و نیت خود را تعیین کرده باشد . بنابراین ملاحظه می کنید که شخص بهائی همواره می تواند برای زوجه یا اولاد و یا منسوبان غیر بهائی خود در وصیت نامه سهمی منظور دارد . (ترجمه)

جزئیات مفصلتر احکام ارث در جزوه * (تلخیص و تدوین حدود و احکام)* ، قسمت د ، ۱-۳-۳ تا ۱۵-۳-۳ خلاصه شده است " (کتاب اقدس - شرح ۳۸)

۲ - " در رساله * (سؤال و جواب)* توضیحات مفصلی در باره سهام ارث برادران و خواهران شخص متوفی مذکور است . اگر برادر و خواهر با شخص متوفی از یک پدر باشند ، هر یک از آنان تمام سهم خود را دریافت می دارد . اما اگر از یک پدر نباشند ، دو ثلث سهام به آنان می رسد و ثلث باقی مانده به بیت العدل راجع است (سؤال و جواب ، فقره ۶) . علاوه بر آن ، در صورتی که شخص متوفی در بین وراثت برادران و خواهران تنی داشته باشد ، برادران و خواهران ناتنی از طرف مادر ارث نمی برند (سؤال و جواب ، فقره ۵۳) . برادران و خواهران ناتنی مادری البته از ما ترک پدر خودشان ارث می برند "

(کتاب اقدس - شرح ۳۹)

۳ - " حضرت عبدالبهاء در یکی از الواح معلّمینی را که به تربیت روحانی اطفال مشغولند به منزله پدر روحانی که به فرزند خود زندگانی جاودانی می بخشد محسوب داشته می فرمایند : این است که از وراثت به موجب شریعت الله معدودند . حضرت بهاءالله شرایط ارث بردن معلّم را تصریح و سهم او را تعیین فرموده‌اند (سؤال و جواب ، فقره ۳۳) " (کتاب اقدس - شرح ۴۰)

